

Røde Vejmølle

Den gamle mølle og kroen

Møllen ved Herstedøster, der siden 1400-tallet havde malet korn for egnens bønder, blev ødelagt og brændt af i forbindelse med svenskekrigene. I 1721 fik en Albrecht Carstensen dog lov af kongen til at opføre en ny mølle, så bønderne i området ikke skulle rejse så langt for at få deres korn malet. Hr. Carstensen fik endda lov til uden beregning at hente træ i de kongelige skove til opførelsen af møllen, samtidig med at han fik privilegium til krodrift.

Den efterfølgende ejer, Henrik Cronberg udvidede disse aktiviteter yderligere efter overtagelsen i 1751. Møllen med tilhørende kro lå ved landevejen, og da den nye Roskildevej i 1772 blev anlagt lidt længere mod syd flyttede man simpelthen virksomheden der hen med støtte fra kongen.

Røde Vejmølle Kro i 1918

I 1889 blev møllen købt af bagersvend Hans Henrik Plambech, der etablerede et bageri på stedet. Denne virksomhed voksede sig langsomt stor, men efter 1. verdenskrig måtte familien Plambech opgive driften og sælge til Arbejdernes Fællesorganisation, der drev stedet videre under navnet Glostrup og omegns Fællesbageri.

Glostrup og omegns fællesbageri

I 1919 startede Arbejdernes Fællesorganisation i Glostrup den kooperative virksomhed Glostrup og Omegns Fællesbageri A/S, som bestod af bageri og mølle og havde til formål at skaffe arbejderne så sundt og billigt brød som muligt.

Mange i lokalsamfundet fandt arbejde på brødfabrikken, der fik sit rugmel - og sit navn - fra Røde Vejmølle på Roskildevej. Aktionærerne var småkårsfolk, og aktieandelene kunne erhverves for forholdsvis små penge, men alligevel var det uhyre vanskeligt at få aktierne afsat i de hårde tider efter 1. verdenskrig.

De første år bød på store økonomiske vanskeligheder, men brødfabrikken overlevede og klarede sig godt i en lang periode, og var en betydningsfuld virksomhed.

Røde Vejmølle set fra nordvest i 1950erne

Fra brødproduktionen i 1950erne og 60erne

I 1973 nedbrændte den gamle mølle imidlertid totalt. Man var så kede af at miste et karakteristisk vartegn, at man købte en lignende mølle ved Tølløse, som blev skilt ad, bragt til Røde Vejmølles brandtomt og opført igen.

Omkostningerne i forbindelse med branden sammen med den hårde konkurrence i branchen og de økonomiske krisetider svækkede virksomheden, som i 1978 måtte lade sig overtage af Trianon Bageri. Brødproduktionen fortsatte på stedet ind til 1997, hvor de daværende ejere, Kohberg Brød, solgte ejendommen til et opmagasineringsselskab, der lovede ikke at rive møllen ned.

Røde Vejmølle 1969. Foto: K.T. Jensen

Røde Vejmølles brand i 1973. Pressefoto

Den gamle mølle, som altså er hentet andetsteds fra men ligner den oprindelige til forveksling, kan derfor stadig ses ved Roskildevej på grænsen mellem Glostrup og Albertslund